

บทความทำไมจึงต้องร่วมกันคิดพัฒนาเด็ก

ความตระหนักรู้ทางสังคม หมายถึง ความสามารถของเด็กในการแสดงออกถึง การรับรู้เกี่ยวกับตนเองว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและสิ่งแวดล้อม การแสดง พฤติกรรมอย่างเหมาะสมในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การจัดกิจกรรมเพื่อให้เด็กเกิดความตระหนักรู้ ทางสังคมควรเริ่มจากเรื่องราวที่อยู่ใกล้ตัวไปสู่เรื่องราวที่ไกลตัวออกไป และควรเน้นการเรียนรู้ จากสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ได้แก่ การเรียนรู้ความสัมพันธ์กับบ้าน ความสัมพันธ์กับ โรงเรียน ความสัมพันธ์กับชุมชน และความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมสอนลูกเรื่องความตระหนักรู้ทางสังคม

พัฒนาการทางสังคมในระดับปฐมวัย เป็นการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับผู้อื่น มีทักษะในการปรับตัวอยู่ในสังคม รวมทั้งความสามารถ ในการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี ตลอดจนคุณธรรม จริยธรรม ความตระหนักรู้ทางสังคมเป็นส่วนหนึ่งของพัฒนาการทางด้านสังคม ซึ่งเป็นการพัฒนาความ เข้าใจขั้นพื้นฐานด้านความรู้สึก ความต้องการ และความปรารถนา ความคาดหวังและเป็น ทักษะที่บริสุทธิ์ ในการมองความเป็นมนุษย์ การแบ่งปันความคิด ความคาดหวัง ความ ต้องการ โดยผ่านกิจกรรมที่มีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และกระบวนการคิด อันจะนำไปสู่ การบรรลุจุดมุ่งหมาย นั่นคือ การสร้างความเข้าใจในตนเอง และการยอมรับตนเอง ตลอดจน การยอมรับและเข้าใจ ความคิด ความต้องการ และลักษณะต่างๆของบุคคลอื่น เพื่อให้ สามารถดำรงชีวิตและทำงานร่วมกับเพื่อนในสังคมได้ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ได้กำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านพัฒนาการทางสังคมว่า เด็กอยู่ร่วมกับ ผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยมีแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคมจากการจัด กิจกรรมให้เด็กได้เล่นและทำงานร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียน จากกิจกรรมที่เด็กร่วมกันทำเป็นก ลุ่ม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นจากการทำกิจกรรมการสนทนาและ อภิปรายร่วมกับเพื่อน

ทั้งนี้สิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว เช่น ครอบครัว โรงเรียน สถาบันต่างๆ ทางสังคม ชุมชน ล้วนมีอิทธิพลต่อการพัฒนาด้านสังคมของเด็ก โดยเฉพาะการพัฒนาพฤติกรรมความตระหนักรู้ ทางสังคม ด้วยการให้ประสบการณ์ทางสังคมที่เหมาะสม เนื่องจากบุคคลจะมีความตระหนักรู้ ทางสังคมได้ต้องเกิดจากความเข้าใจ รับรู้ทางสังคม และสิ่งต่างๆ รอบตัว อันก่อให้เกิดความ คิดรวบยอดทางสังคมที่นำไปสู่ความตระหนักรู้ทางสังคมความตระหนักรู้ทางสังคมจะมุ่งเน้น การทำความเข้าใจคนในสังคม และสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้ บุคคลที่มีความตระหนักรู้ ทางสังคมจะมีความสามารถในการรับรู้สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม สามารถสร้าง ปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น สามารถจัดการกับปัญหาที่เกิดจากสังคม สามารถเข้าไปมีส่วนร่วม กับกิจกรรมของสังคม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างปกติ ในทางตรงข้าม_ บุคคล ที่มีความบกพร่องในด้านความตระหนักรู้ทางสังคม พฤติกรรมอาจไม่แตกต่างจากบุคคลทั่วไป แต่จะ ขาดทักษะการเข้าใจทางสังคม ทักษะความรู้สึกไว ต่อสังคม และทักษะการสื่อสาร ทำให้ขาดการ ไตร่ตรองพิจารณารอบคอบก่อนแสดงพฤติกรรม รวมทั้งเด็กได้พบเห็นปัญหาจากสถานการณ์จริงจะ นำไปสู่การสร้างความตระหนักรู้ทางสังคม

เกร็ดความรู้สำหรับผู้ปกครอง

พ่อแม่ ผู้ปกครองจะจัดกิจกรรมเพื่อสอนลูกเรื่องความตระหนักรู้ทางสังคมได้อย่างไร?

พ่อแม่สามารถจัดกิจกรรมให้กับเด็กที่บ้านเพื่อการส่งเสริมความตระหนักรู้ทางสังคมให้กับเด็ก

1.ความสัมพันธ์กับบ้าน พ่อแม่ควรสอนให้เด็กช่วยเหลืองานบ้านตามความสามารถของเด็ก

เช่น ถูบ้าน กวาดบ้าน ทำอาหาร รดน้ำต้นไม้ ดูแลสัตว์เลี้ยงและให้อาหาร เป็นต้น

2.ความสัมพันธ์กับโรงเรียน พ่อแม่ควรสอนให้เด็กรู้จักการปฏิบัติและแสดงความเคารพต่อ

บุคคลต่างๆ ที่อยู่ในโรงเรียน เช่น การไหว้ครู พุดจาไ้ไพเราะ แสดงมารยาทที่ดี เป็นต้น

3.ความสัมพันธ์กับชุมชน พ่อแม่ควรสอนให้เด็กรู้จักหวงแหน ดูแลรักษาสาธารณสมบัติใน

ชุมชน เช่น การรักษาความสะอาดของถนน แม่น้ำลำคลอง อาคารเรียน หรือวัด เป็นต้น

4.ความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม พ่อแม่ควรสอนในเรื่องสิ่งแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ เช่น การไม่

ทำลายต้นไม้ ป่าไม้ รักษาแม่น้ำ ป่ลुकต้นไม้ เป็นต้น

ที่มา อาจารย์ นิติธร บิลวาสน์ (ศึกษาเทศก์)